

ขอเป็นส่วนหนึ่งบนเส้นทางสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม

สวัสดิเพื่อนๆ

คนสหกรณ์ทุกท่าน...

เวลาช่างผ่านไปอย่างรวดเร็วเหมือนติดปีกบินซะจริงๆ จนจำได้ว่าเพิ่มมีโอกาสไปร่วมงาน "สู่...เส้นทางสหกรณ์ที่มีคุณค่า"

ที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดขึ้นเพื่อฉลองการประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าและสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2552 พร้อมกับการฉลองครบรอบการจัดตั้งสถาบันฯ ไปเมื่อเร็วๆ นี้

50 ปี ห้างสุพรรณ อารีกุล เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา สถานที่ที่คุ้นตากับบรรยากาศอบอุ่นที่คุ้นเคย ช่วงเช้าคึกคักไปด้วยคนสหกรณ์จากทั่วสารทิศที่ทยอยเข้ามาลงทะเบียนด้วยรอยยิ้มสดใส เสียงทักทายปราศรัยทำให้บรรยากาศยิ่งดูสดชื่น ทุกคนต่างเดินเยี่ยมชมบู๊ทที่จัดแสดงหน้างานทั้ง วารสาร "คนสหกรณ์" ที่มาพร้อมกับวารสารเล่มล่าสุด ฉบับที่ 9 ที่คลอดออกมาได้ตรงกับงานนี้อย่างพอดี (ฉบับที่ 9 เดือน กันยายน - พฤศจิกายน) บู๊ทชายข้าวหอมมะลิแท้ "เกิดบุญ" ที่งานนี้มาพร้อมกับข้าวสารหลายร้อยถุงจำหน่ายกันในราคาถูกเป็นพิเศษเพื่อเพื่อนๆ ชาวสหกรณ์ และที่ฉันคิดว่าเป็นดาวเด่นของงานนี้คือบู๊ทแสดงสินค้าของ Farmer Shop นำทีมโดยคุณดวงทิพย์ ระเบียบ ซึ่งได้จัดแสดงสินค้าเกษตร-พืชผักปลอดสารพิษ และสินค้าเกษตรแปรรูป ทั้งของกินของใช้ที่เป็นผลผลิตจากพวกเราชาวสหกรณ์ และพี่น้องเกษตรกรไทย ที่น่าสนใจซื้อหาติดมือกลับไปเป็นของขวัญของฝากได้เป็นอย่างดี แถมด้วยการให้ผู้เข้าร่วมสนุกช่วยกันคิดชื่อภาษาไทยของร้านแปะไว้ที่บอร์ดหน้าร้านซึ่งผู้คนก็ให้ความสนใจช่วยกันคิดชื่อเป็นการใหญ่

เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2553 เวียนมาบรรจบอีกปีหนึ่งซึ่งเป็นโอกาสอันดีที่ฉันได้เข้าร่วมงานเสวนาที่สถาบันฯ จัดขึ้นอีกครั้งเพื่อมอบรางวัลประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าและสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553 พร้อมกับจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดวัน งานนี้จัดขึ้นที่อาคารสารนิเทศ

เมื่อถึงเวลาตามกำหนดการคณะผู้จัดงานจึงได้เชิญทุก ๆ ท่านเข้าห้องประชุม เพื่อเริ่มพิธีการมอบรางวัลประกาศเกียรติคุณ นักสหกรณ์ที่มีคุณค่าและสหกรณ์ที่มีคุณค่าแห่งปี 2553 โดยได้รับเกียรติจาก ฯพณฯ องคมนตรี นายอำพล เสนาณรงค์ เป็นผู้มอบรางวัลให้กับผู้ที่ได้รับรางวัลนักสหกรณ์ที่มีคุณค่า ทั้ง 3 ท่าน และสหกรณ์ที่มีคุณค่าอีก 2 แห่ง (ผู้อ่านคงได้อ่าน รายละเอียดกันไปแล้วจากวารสารคนสหกรณ์ฉบับที่ 9 ที่ผ่านมา) ซึ่งฉันขอแสดงความยินดีกับทุกท่านที่ได้รับรางวัล มา ณ โอกาสนี้ด้วย

หลังจากเสร็จพิธีการถ่ายรูปร่วมกันแล้วก็ถึงเวลาของเวทีเสวนา “บนเส้นทางสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม” ที่ปีนี้เวทีคู่ค้ำกับไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขา ทั้งที่คุ้นหน้าคุ้นตาจากปีที่แล้ว (ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย: รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ รศ.สมพร

อิศวิลานนท์: สถาบันคลังสมองของชาติ) และคนสหกรณ์หน้าใหม่ (สำหรับผู้เขียน) ที่เคยได้ยินชื่อเสียงกันมาบ้างแต่ไม่เคยมีโอกาสได้พบตัวจริงสักครั้ง (คุณอำนวย ปะติเส: กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อ.ก.ส.; คุณอนันต์ ภูสิทธิกุล: อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์; คุณดชาวัลย์ คำภา:

ที่ปรึกษาด้านนโยบาย

และแผนงาน สทง.

คณะกรรมการ

พัฒนาการ

เศรษฐกิจและ

สังคม และ

คุณ สุชาดา

ยุวบูรณ์: ประธาน

กรรมการโรงแรม

โรสการ์เด้น ริเวอร์ไซด์)

รศ.ดร.สาโรช อังสุมาลิน

โดยรศ.ดร.สาโรช อังสุมาลิน คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มก. เป็นผู้ดำเนินรายการให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ได้แสดงข้อคิดเห็นกันไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งฉันจะนำมาเล่าให้ท่านผู้อ่านที่พลาดงานนี้ฟังพอสังเขป

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย

เริ่มต้นคนแรกด้วย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ที่เห็นว่างานสำคัญที่สุดของกระบวนการสหกรณ์คืองานวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อช่วยให้สหกรณ์สามารถ

พัฒนาทักษะในการบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันซึ่งเป็นที่มาของโครงการวิจัยสหกรณ์ เรื่องการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยมีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นแกนนำ เพื่อการพัฒนาทักษะของกลุ่มเกษตรกรให้สามารถจัดการเชิงธุรกิจเป็นและเชื่อมต่อกตลาดได้ ยกตัวอย่างจากโครงการวิจัยที่เกิดขึ้นในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาเรื่องข้าว “เกิดบุญ” เมื่อกลุ่มชาวนาได้เรียนรู้เรื่องการตลาด มองเห็นปลายทางว่ามีทางเลือกอะไรบ้าง แล้วหันมามองตัวเองว่าทำอะไรได้บ้าง เริ่มจากข้าวเปลือกมาเป็นข้าวสาร มาคัดเกรด ทำถุง ทำ story บนถุง ติดบาร์โค้ด สร้างแบรนด์ แล้วหาช่องทางวางตลาด การตั้งราคา ตลอดทุก ๆ ขั้นตอนล้วนมีทางเลือกที่ต้องตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด ทำให้เกิดคุณค่าของข้าวที่อยู่ในถุงซึ่งมาจากกระบวนการรวมกลุ่มความมานะพยายามที่จะเรียนรู้ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายที่ชาวนาจะมาเรียนรู้เรื่องธุรกิจ คนที่ซื้อข้าว “เกิดบุญ” คือคนที่ช่วยชาวนาตัวเล็ก ๆ ได้คุณค่าของการทำบุญ ได้คุณค่าของข้าวหอมมะลิแท้ สรุปล่าสิ่งที่จะอยู่รอดในปัจจุบันคือความรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ความรู้ว่าด้วยการรวมกลุ่ม การจัดการเชิงธุรกิจ เรื่อง Supply chain การเรียนรู้ด้านการจัดการในไร่นาของตนเอง และหาวิธีการเพื่อลดต้นทุน เพราะฉะนั้นในการที่จะเดินบนเส้นทางระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม จะต้องมองหาพาหนะ มองหาพลังเพื่อนร่วมทาง ต้องเพิ่มทักษะในการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจัดการ ต้องดูตลาดและหาตลาด แล้วจะเกิด

คุณค่าขึ้นมาอีกหลาย ๆ ด้าน ทั้งคุณค่าที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ว่าเงินซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญยิ่ง

รศ. สมพร

อิศวิลานนท์ กล่าว

ว่าปัจจุบันเป็นยุคของกระแสโลกาภิวัตน์คือโลกย่อตัวให้เล็กลงจนกระทั่งสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว ทำให้ต้นทุนในการติดต่อสื่อสารถูกลง ส่งผลให้เข้า

ถึงตลาดใหม่ๆ ได้ง่ายขึ้นซึ่งเป็นการขยายตัวของพรมแดนทางการค้าที่เกิดขึ้น โดยตลาดในปัจจุบันนั้นยึดเอาความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก ถ้าผู้ผลิตผลิตสินค้าได้ถูกใจผู้บริโภคก็จะได้ราคาที่สูงกว่าเพราะผู้บริโภคมีความพอใจที่จะซื้อสินค้านั้น สำหรับช่องทางทางการตลาดใหม่ในต่างจังหวัดที่เกิดขึ้นก็คือ modern trade ซึ่งเป็นระบบการค้าสมัยใหม่ที่ผู้บริโภคมีอำนาจในการต่อรองมากขึ้น จึงจำเป็นจะต้องเน้นเรื่องของคุณภาพที่ได้มาตรฐาน มีการผลิตที่ทันต่อความต้องการ และสามารถส่งสินค้าได้ภายในเวลาอันรวดเร็วโดยสินค้ายังคงสภาพดีเมื่อถึงมือผู้บริโภค ซึ่งใครก็ตามที่สามารถผลิตของได้ตรงใจผู้บริโภคก็จะได้ราคาดี สิ่งสำคัญคือเราต้องสร้างทุนให้กับชุมชน ซึ่งทุนในที่นี้คือต้องสร้างทุนทางสังคมให้เหนียวแน่น พยายามรวมตัวกันผลิตสินค้าที่ได้คุณภาพและหา

ช่องทางการตลาดเอง อันเป็นการต่อสู้กับกระแสโลกาภิวัตน์เราจะได้รับระบบสหกรณ์ที่สร้างทุนให้กับสังคมและสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน

รศ. สมพร อิศวิลานนท์

คุณลดาวัลย์ คำภา

คุณดาววัลย์ คำภา ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า การสร้างสรรค์ผลผลิตหรือกิจกรรมให้เป็นที่ดึงดูดของผู้บริโภคย่อมเกิดคุณค่าขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตามต้องมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมด้วยจึงจะเป็น fair trade ที่แท้จริง คือผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้ค้า สามารถที่จะได้ผลประโยชน์ร่วมกันด้วยความโปร่งใส แต่เราพร้อมแค่ไหนที่จะแข่งขันเมื่อต้องเจอกับระบบการค้าเสรี (free trade) ที่มีการแข่งขันสูง ดังสุภาษิตที่ว่าปลาใหญ่กินปลาเล็ก แต่ถ้าปลาเล็กรู้จักการรวมตัวกันก็สามารถที่จะอยู่รอดได้ เพราะฉะนั้นต้องสร้างเครือข่ายและรวมพลังกันซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะตัวสมาชิกในสหกรณ์ แต่ยังรวมไปถึงภาคส่วนต่างๆ ที่จะต้องเข้ามาช่วยสหกรณ์ด้วย ซึ่งแน่นอนส่วนหนึ่งคือภาครัฐ ที่มีบทบาทสำคัญที่จะเข้ามาช่วยเหลือให้สหกรณ์มีความเข้มแข็ง มีคุณค่ามากขึ้น ส่วนหนึ่งที่ต้องทำก็คือส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ การเชื่อมโยง การสนับสนุนเป็นกลไกที่จะช่วยขับเคลื่อนโดยให้สหกรณ์เป็นตัวหลัก ภาครัฐ อาจจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการขึ้นมาเป็นผู้สนับสนุนในเรื่องเทคโนโลยี การวิจัยสนับสนุนเป็นเรื่องสำคัญมากซึ่งเรื่องนี้รัฐบาลควรเข้ามาสนับสนุนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ตัวสมาชิกสหกรณ์ทุกคนควรมีความภาคภูมิใจในคุณค่าของตนที่ได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานสหกรณ์ด้วย

คุณอนันต์ ภูสิทธิ์กุล

คุณอนันต์ ภูสิทธิ์กุล

เห็นว่าถ้าเรายอมรับว่ากระบวนการสหกรณ์เป็นส่วนสำคัญในภาคสังคม การขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดคุณค่าทางสังคมซึ่งเป็นรากฐาน

ของกระบวนการสหกรณ์

ก็จะได้รับความสำคัญค่อนข้างมากโดยดูตัวอย่างได้จากหลายๆ ประเทศ แต่ถ้าสมาชิกสหกรณ์ไม่ให้ความร่วมมือก็จะไม่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จได้ ดังนั้นโจทย์ของผู้จัดการก็คือท่านให้อะไรแก่สมาชิกได้บ้างนอกจากเรื่องเงิน ขณะเดียวกันสหกรณ์ที่เป็นเสาหลักบนปรัชญาอย่างแท้จริงจะต้องทำให้ธุรกิจของสหกรณ์เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนนั้นๆ ให้ได้ ไม่ว่าจะ

เป็นเรื่องของการศึกษา อาชีพหลักของสมาชิก สภาพแวดล้อม ผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งเรื่องของครุฑาที่กรรมการบริหารต้องทำให้สมาชิกเกิดความศรัทธาอย่างแท้จริง ระบบคุณค่ากับการค้าที่เป็นธรรมจะเกิดขึ้นได้ในกระบวนการสหกรณ์ก็ขึ้นอยู่กับการบริหารสหกรณ์และองค์กรที่เกี่ยวข้องว่าจะสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มากขึ้นได้หรือไม่ และจะสร้างโอกาสให้เข้าถึงการบริหารจัดการให้มากขึ้นได้ไหม ปีนี้เป็นปีทองของกระบวนการสหกรณ์ เพราะทุก ๆ ภาคส่วนต่างพูดถึงเรื่องสหกรณ์ด้วยกันทั้งนั้น จึงคิดว่าถึงเวลาแล้วที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสหกรณ์จะต้องกลับไปทบทวนการปรับโครงสร้างการจัดการตัวเอง และให้ความสำคัญกับเม็ดเงินของมวลสมาชิกให้มากขึ้นด้วย

คุณอำนาจ ปะติเส

กล่าวว่าสหกรณ์ต้องเดินบนเส้นทางสู่ตลาดโลก ซึ่งโลกปัจจุบันคือโลกของผู้บริโภค ผู้ผลิตมีหน้าที่ผลิตตาม

ความต้องการของ

ผู้ซื้อ ตลาดจะย่อยเล็กลง

เรื่อยๆ ตลาดคนรวยก็จะ

แยกจากตลาดคนจน ตลาดคนรักสุขภาพก็จะแยกจากตลาดทั่วไป เมื่อใดก็ตามที่สหกรณ์ซึ่งต้องทำธุรกิจไม่รู้จักธุรกิจลักษณะนั้นบนเส้นทางที่เดินก็จะไปไม่รอด ดังนั้นสหกรณ์ต้องตั้งสติให้ดีเพราะสหกรณ์ไม่เคยทำให้ใครรวยแบบสุดๆ คนที่อยากรวยสุดๆ จะไม่เข้ามาอยู่กับงานสหกรณ์เลย บนเส้นทางต่อสู้ที่เข้มข้นนี้สหกรณ์ต้องต่อสู้กับเอกชน เพราะฉะนั้นสหกรณ์ต้องการอะไรและคนที่หวังดีกับสหกรณ์คิดว่าจะต้องทำอะไรให้ และสหกรณ์ต้องมุ่งมั่นขนาดไหนเพื่อจัดระบบในการบริหารจัดการสำหรับ**กระบวนการสหกรณ์ที่แท้จริงนั้นต้องการแบบที่ทุกคนอยู่ได้ มีสันติ มีความสุข** ซึ่งจุดเด่นตรงนี้ควรนำมาเป็นประเด็นสำคัญ ถ้าทำได้ท่านนำความสมัคสมานสามัคคี ความไม่เหลื่อมล้ำกันมาเป็นจุดแข็งของท่านแล้วประเทศไทยอาจจะสร้างความสมานฉันท์กลับคืนมาได้ด้วยกระบวนการสหกรณ์

คุณอำนาจ ปะติเส

คุณสุชาดา ยูวบูรณ์

คุณสุชาดา ยูวบูรณ์ ผู้คร่ำหวอดกับธุรกิจการท่องเที่ยวให้ความเห็นไว้ว่า ธุรกิจท่องเที่ยวที่จะอยู่ได้ต่อไปในอนาคตจะต้องให้ชุมชน และนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมรับ

ผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยสิ่งแรกที่ต้องทำคือ ต้องเริ่มจากขบวนการภายในจากตัวพนักงานที่ต้องเดินไปพร้อมกับผู้บริหาร ไม่ใช่เป็นความต้องการของผู้บริหารเพียงอย่างเดียว ถ้าเราเหตุมีผลอธิบายได้ว่าจะทำอะไร สื่อสารให้พนักงานเข้าใจ เขาก็จะเชื่อและพร้อมจะเดินตาม ต้องทำให้เขาเกิดความรู้สึกว่าเขามีส่วนร่วม โดยเริ่มต้นจากการมีร้านค้าสวัสดิการของพนักงานจำหน่ายให้แก่พนักงานโดยไม่หวังผลกำไรและไม่เสียเวลาทำงาน พร้อมกับเริ่มจ้างงานในชุมชน ซึ่งชุมชนในที่นี้หมายถึงพนักงานในบริษัทเพื่อลดต้นทุนและเป็นการกระจายงานกระจายรายได้ไปสู่พนักงานให้เป็นผู้ร่วมหุ้นและจัดตั้งกรรมการผู้ตรวจสอบดูแลกันเองดูแลเรื่องการเงินให้เป็นธรรมเป็นการแบ่งปันผลประโยชน์ทำให้รู้สึกว่าการพนักงานได้มีส่วนร่วม มีโอกาสได้ฝึกทักษะและขั้นขึ้นรู้จักมองหาทำธุรกิจ จะสังเกตได้ว่าสิ่งหนึ่งที่เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติคือ เขาอยากจะทำว่าชุมชนรอบข้างมีอะไร เราทำอะไรร่วมกับชุมชน ชุมชนได้ประโยชน์อะไรบ้าง ซึ่งบริษัทใหญ่ๆ บางแห่งในยุโรป ก่อนทำสัญญาส่งลูกค้ามาจะถามกระทั่งว่าจ้างงานยังงัย ทำอะไรให้ชุมชน ชื่อของจากชุมชนหรือไม่ ซึ่งทางเราเองก็พยายามที่จะหาวิธีทำอย่างไรให้ได้สินค้าปลอดสารพิษสู่ห้องอาหารของเรา นอกจากนั้นยังช่วยลดต้นทุนการจัดซื้อได้สินค้าที่ดี และช่วยลดภาวะโลกร้อน สำหรับสิ่งที่ได้ นอกเหนือจากตัวเงินก็คือคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ซึ่งสำหรับภาคธุรกิจแล้วสิ่งที่ต้องการจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อช่วยพัฒนาและรับรองมาตรฐานให้แก่ผลผลิตจากชุมชนนั่นเอง

รายการบนเวทีเสวนาในภาคบ่ายนั้นยังคงเกี่ยวข้องกับ

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

ภาคเช้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้อภิปรายกันไปแล้ว ซึ่งผู้เข้าร่วมเวทีนั้นเป็นตัวแทนจากโครงการวิจัยต่างๆ ทั้งโครงการดั้งเดิมที่ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องโครงการใหม่ๆ ที่เริ่มงานมาได้ระยะ

หนึ่งแล้ว และโครงการน้องใหม่ที่กำลังจะเริ่มดำเนินงานกับทางสถาบันฯ ซึ่งทั้งหมดได้ร่วมอภิปรายกันในเวทีเสวนาเรื่อง **“ขอเป็นส่วนหนึ่งของระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม”** โดยมี **รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท** ผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นผู้ดำเนินรายการบนเวที

พ่อวิจิตร บุญสูง

พ่อวิจิตร บุญสูง และ **คุณธนณัฐ วรวิธ** แสงหวิ่งต่างก็เป็นคนทำงานในโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้าวด้วยกันทั้งคู่ และต่างก็มีจุดมุ่งหวังที่คล้ายกันคือ

การผลิตข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดย **โครงการวิจัยเครือข่ายข้าวคุณธรรม** ของพ่อวิจิตรนั้นได้มีแบรนด์ **“ข้าวคุณธรรม”** ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันในวงกว้างสังเกตได้จากเรื่องราวต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ สื่อต่างๆ หรือแม้กระทั่งวารสาร **“คนสทภรณ์”** เองก็มีบทความเรื่องข้าวคุณธรรมให้อ่านกันเสมอ ซึ่งพ่อวิจิตรได้บอกว่าที่ทำข้าวคุณธรรมออกมานั้นก็เพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่ามากกว่าจะเห็นแก่เรื่องเงินซึ่งเป็นผลพลอยได้ แต่การทำงานนี้ไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะบางครั้งรอบครัวไม่เห็นด้วยในการปลูกข้าวโดยไม่ใช้สารเคมี อีกทั้งผู้ปลูกยังต้องถือศีล 3 ข้ออีกด้วย แต่ท่านก็เชื่อมั่นว่าสทภรณ์จะพารอดได้ โดยต้องสร้างคุณค่าในกิจกรรม

ต่างๆ ที่ได้ทำ ซึ่งผลที่ได้รับนั้นเป็นสิ่งที่ดีมาก ผู้บริโภคติดใจให้การตอบรับที่ดี ส่วนโครงการวิจัยเครือข่ายข้าวหอมมะลิ สหกรณ์ไทยของคุณธนธูวรรณ์นั้นดำเนินงานโดยมีเป้าหมายในการสร้างความแข็งแกร่งของเครือข่าย 5 จังหวัดคือ สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม จากโครงการระยะที่ 1 ได้สร้างแบรนด์ “ข้าวเกิดบุญ” ออกมาจำหน่ายร่วมกัน และระยะที่ 2 จะเป็นการต่อยอดเรื่องการตลาด โดยจะต้องทำให้ข้าวเกิดบุญเข้าถึงมือผู้บริโภคและให้ผู้บริโภคเกิดความรักในตัวสินค้า จะเห็นได้ว่าทั้งสองโครงการนี้ดำเนินงานด้วยความมุ่งมั่น และเชื่อมั่นในขบวนการสหกรณ์ ความร่วมมือร่วมใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยกันแก้ไขปัญหาในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน จนประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

ในขณะนี้ ซึ่งคุณ ศศิธรบอกว่า โครงการกำลัง ดำเนินไปใน ระยะที่ 2 โดย ยังยืนยันอีกที จะผลิตอาหาร ปลอดภัยและ ก้าวเดินเข้าไปใน ตลาดที่จะยกระดับ ไปอีกระดับหนึ่ง และได้

คุณนุชรินทร์ อยู่อำไพ

มีการเจรจากับผู้ส่งออกแล้ว นอกจากนี้ยังต้องวางแผนเรื่องการปลูกพืชหลักและพืชรอง เพื่อให้เกษตรกรยืนหยัดได้ในระบบการแข่งขันสูงเช่นนี้ ซึ่งจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เห็นว่าการระบบสหกรณ์สามารถสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการที่จะทำงานอย่างจริงจัง สำหรับคุณ นุชรินทร์ ได้ไล่ถึงเส้นทางการดำเนินงาน การติดต่อหา เครือข่ายเพื่อหาตลาดส่งยางพารา และในที่สุดก็ได้พันธมิตรในการแปรรูปยางพาราและส่งออกไปยังต่างประเทศ ได้มีการสร้าง เครือข่ายที่ขยายตัวออกไป ระหว่างทางของการดำเนินงานก็พบ ปัญหาต่างๆ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจช่วยกันแก้ปัญหา กันไป โดยเป้าหมายในปีนี้จะพยายามส่งออกไปสู่ตลาด โลกให้ได้ และสถาบันฯ ที่เป็นพี่เลี้ยงนั้นให้ความสำคัญกับเรื่อง การบริหารความเสี่ยงเชิงธุรกิจมากเนื่องจากราคาภายในตลาด โลกมีความผันผวนอย่างรวดเร็วต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ส่วนเรื่องกาแฟชุมชน ของประธานนัด นั้นเดิมมีปัญหาเรื่องเงิน ทุนเป็นอย่างมาก แต่เมื่อได้เข้ามาทำโครงการวิจัยนี้ก็ได้พบ เครือข่ายเงินทุน และเครือข่ายการตลาดใหม่ๆ การรวมตัวของ ผู้ผลิตกาแฟนั้นมีความตั้งใจว่าจะผลิตกาแฟที่มีคุณภาพ และมี สหกรณ์เป็นผู้รวบรวม แปรรูปและหาช่องทางทางการตลาดโดยมี พันธมิตรใน 4 จังหวัดร่วมมือกัน มีขบวนการสหกรณ์เป็นแกน กลางซึ่งเป็นที่ดีเนื่องจากสหกรณ์ไม่มีการแบ่งชนชั้น ทุกคน ที่เป็นสมาชิกมีสิทธิ์เท่าเทียมกันหมด ที่สำคัญคือทุกคนเป็น เพื่อนนักสหกรณ์ที่มีความรักในอุดมการณ์สหกรณ์เหมือนๆ กัน

อีก 3 โครงการวิจัยดั้งเดิม ดังเช่น เครือข่าย คุณค่าผลไม้มงคล คุณศศิธร วิเศษ เครือข่ายคุณค่า ยางพาราของคุณ นุชรินทร์ อยู่อำไพ และเครือขาย คุณค่ากาแฟชุมชน ของคุณนัด ดวงใส นั้นต่างก็เน้นไปที่คุณภาพ

คุณธนธูวรรณ์ แสงหวั่ง

ของผลผลิต การบรรจุหีบห่อให้รักษาคุณภาพ การขนส่ง และ เป้าหมายการตลาด ซึ่งทั้งหมดทุกขั้นตอนล้วนต้องการความ ร่วมมือร่วมใจจากสมาชิก

ทุกคนเกิดการเรียน รู้ร่วมกันในการ ทำงาน ช่วย กันรวบรวม ปัญหาและ หาทางแก้ไข ให้สามารถ อยู่ รอด ได้ ด้วยดีท่ามกลาง

คุณศศิธร วิเศษ

การแข่งขันของระบบการค้าเสรีที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่

ประธานสาย กังกเวดิน จากโครงการวิจัยการพัฒนาตัว แบบสหกรณ์เชิงคุณค่า กรณี สกบ.บ้านค่าย จำกัด และคุณ อรุณ นวราช จากโครงการวิจัยกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน

คุณสาย กังกวาศิน

ต่างเข้าร่วมงานวิจัย ในปีที่ผ่านมา โดย **ประธานสาย** บอกว่างาน สหกรณ์ต้อง ต่อสู้กับนายทุน แต่ผู้บริโภค จะให้ความเชื่อ ใจกับสหกรณ์

มากกว่าเพราะคนมีความ ศรัทธาว่าสหกรณ์นั้นจะไม่ คดโกง ไม่ปลอมปน สินค้า แต่ทุก วันนี้ความไม่ คดโกงเพียง อย่างเดียวไม่ เพียงพอใน การต่อสู้ทางการ ตลาดแล้ว สถาบัน วิชาการด้านสหกรณ์จึง ได้นำยุทธศาสตร์ในการต่อ

คุณนัด ดวงใส

คุณอรุณ นวราช

สู้ไปให้คณะกรรมการ ได้เรียนรู้ เพื่อที่ จะดำเนินงาน สหกรณ์ต่อไป ได้ ซึ่งสหกรณ์ สามารถช่วย คนได้ถ้ามีการ บริหารจัดการที่ ดี และมีด้านวิชาการ เข้ามาช่วยเหลือให้

ความรู้ ในการอบรมผู้นำสายเลือดใหม่ๆ ให้มีอุดมการณ์และ จิตวิญญาณที่เสียสละ ซึ่ง สกก.บ้านค่ายเองได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีคุณค่าให้แก่สมาชิก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและสร้างศรัทธา ให้สมาชิกมีความรักในสหกรณ์ของตนเอง สำหรับ**คุณอรุณ** ได้ เล่าความเป็นมาของเครือข่ายกลุ่มธุรกิจสามพราน ที่เริ่มต้น จากการรวมกลุ่มของพนักงานในโรงแรมสวนสามพราน และ ขยายออกไปยังชุมชนแวดล้อม ซึ่งจะเน้นไปที่การปลูกพืช

ปลอดสารพิษ เพื่อส่งขายให้แก่โรงแรม และขณะนี้ก็มีโครงการ ที่จะเปิดตลาดเกษตรอินทรีย์หรือสินค้าปลอดภัย โดยใช้พื้นที่ หน้าสวนสามพรานเป็นที่จัดแสดงสินค้า ซึ่งได้มีการพูดคุยกับ เครือข่ายเกษตรกรใน อ.สามพราน มีการสร้างศูนย์เรียนรู้ให้ แก่ชุมชน โดยทีมงานได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกับ ชาวบ้าน ช่วยกันมองหาช่องทางการตลาดให้แก่ชุมชน ซึ่งคิด ว่าถ้าทุกคนมีความตั้งใจจริงในการดำเนินงานร่วมกัน คงไม่ ยากที่จะประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

น้องใหม่ท่าน

สุดท้ายคือ **คุณ จรูญ ชำนาญไพโร** จาก **บริษัท ดอนเมือง พัฒนา จำกัด** ซึ่งเป็นภาค ธุรกิจที่เข้ามา ร่วมงานวิจัย โดย เล็งเห็นความสำคัญ ของกลุ่มเกษตรกรที่ร่วมกัน ผลิตอาหารปลอดภัย

คุณจรูญ ชำนาญไพโร

ซึ่งเป็นกลุ่มที่ขาดโอกาสทางการตลาด จึงมีความคิดที่จะ เปิดพื้นที่ในตลาดสี่มุมเมืองให้เป็นศูนย์กลางเครือข่ายผู้ปลูก พืชผักปลอดสารพิษ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มธรรมชาติของผู้ ปลูกผักผลไม้อินทรีย์หรือปลอดภัย ซึ่งตลาดสี่มุมเมืองจะเป็น เหมือนจุดกลางน้ำในห่วงโซ่อุปทาน โดยตลาดกลางจะช่วยส่ง เสริม และสร้างแหล่งสินค้าปลอดภัย คาดว่ากลางปีหน้าจะ สามารถเห็นภาพที่ชัดเจน

อ่านมาถึงตรงนี้เพื่อนคนสหกรณ์ได้ความคิดใหม่ๆ หรือ แรงบันดาลใจอะไรเพิ่มขึ้นกันบ้างหรือไม่ สำหรับตัวฉันเองรู้สึก ว่าบนเส้นทางสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมสายนี้ ถ้า พวกเราชาวสหกรณ์ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยกันขับเคลื่อนงาน สหกรณ์ พร้อมกับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกัน และกันแล้ว สหกรณ์ในประเทศของเราคงเข้มแข็งและสามารถ ก้าวไปสู่ตลาดโลกได้ในทุกๆ ทาง... ตัวฉันเองหลังจากได้ฟัง เรื่องราวบนเวทีเสวนาตลอดทั้งวันแล้วก็ยังอยากจะทำ **“ขอเป็นส่วนหนึ่งบนเส้นทางสู่ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม”** กับเค้าด้วยคน